

værende Aar tegner jo igjen til, at denne Stigning vil vedblive. Saa have vi en Kassebeholdning af 37 Millioner og yderligere disse Aktiver, som før bleve nævne, kort sagt, det forekommer mig, at det ialtsald er Noget, som maa være Gjenstand for nærmere Drøftelse, om ikke Statskassens Tilstand er en saadan, at vi have et Overflud, som man uden Fare kunde gaa ind paa at forringe til en vis Grad, tilmed naar det kan forventes, at det Underflud, som kommer tilstebe, vil igjen blive dækket ved Toldafgifternes Stigning, thi efter den Stigning, som i Løbet af 10 Aar er vedbleven, kan man jo gaa ud fra, at selv en Oftergivelse af $1\frac{1}{2}$ Million Kr. vil kunne indhentes, om ikke mere. Det er altsaa Spørgsmaalet; jeg vilde ønske, at man kunde besvare det bekræftende, og det er ogsaa Noget, der er udtalt i Børsudvalgets Betænkning, hvor der er foreslaaet noget Lignende, ca. 1,300,000 Kr. Jeg tror saaledes, at hvis man kunde naae det Maal omtrent, vilde det være en Ordning, som fra mange Sider vilde findes tilfredsstillende, og ogsaa en Ordning, som forekommer mig at have en Mulighed for, at man kunde naae til en Overenskomst om den. Jeg skal nemlig gjøre opmærksom paa, at i det Forslag, som privat blev indbragt i Folkethinget ifjor, holdt man jo ikke længer paa 5 Millioner, men var gaaet ned til Krigsstatens Beløb 3 Millioner Kroner. Saa vilde der altsaa være Mulighed for en Indbefkommen og for ved gjensidig at bringe Offre at faae denne Reform gennemført. Jeg fremhæver det igjen, at jeg for mit Vedkommende lægger stor Vægt paa en Gjenemsjærelse. Jeg vilde ønske, at denne Lov ikke maatte bidrage til at forøge den Bunk, der nu har henligget fra Aar til Aar, og det er kun i Betragtning af det store Gode, som jeg tror derved vilde vindes, at jeg selv ikke vilde sty at tænke mig Muligheden af en Nedgang i Statsindtægterne.

Naar jeg saa fra dette finansielle Resultat gaar over til særlig at betragte det foreliggende Toldlovsforslag, kan jeg paa Forhaand ikke negte det min Anerkjendelse. Jeg tror, at det helt igennem gjør Toldbestyrelsen Væge i Betragtning af den Dugtighed og Sagkundskab, hvormed, og de fornuftige Principer, hvorefter det er uarbejdet. Hvad saaledes den formelle Anordning angaar, lægger jeg ganske vist ikke saamegen Vægt derpaa, om Lærisposternes Antal er forøget eller formindsket, men verimod er det Noget, som jeg for mit Vedkommende fuldt ud anerkjender, at man har betrukt sig for overalt at tilveiebringe klare og bestemte Distinktioner med meget let brugelige Kjendemerker, saaledes at de Stridigheder og Forhalinge og den Irritation, som uundgaelig følger med disse Vanffeligheder og Stridigheder, saavidt muligt hemmes. Det er et

meget fortjenstligt Formaal, som her er sat, og som, saavidt jeg skjønner, ogsaa er gennemført med den samme Dugtighed. Der er ganske vist enkelte Punkter, hvor jeg har faaet det Indtryk, at det dog var noget tvivlsomt, om den nye Ordning var bedre end den tidligere, saaledes f. Ex. med Hensyn til Satte. Man har slaet endel Satte sammen, hvoraf Følgen er, at for nogle betaales der et Par Procent og for nogle 100 Procent. Jeg ved egentlig ikke, om den Reform er en saadan, som er ønskelig, eller om vi ikke hellere skulle blive ved det Gamle, indtil det lykkes Toldvæsenet at finde en mere tilfredsstillende Ordning. Men det er et aldeles underordnet Punkt, som jeg ikke videre skal dvæle ved. Derimod er det ogsaa for tjenstligt, at man overalt gaar tilbage til Grundstofferne og opløser dem: Træarbejder, Dreierarbejder og Lignende, det er, som det forekommer mig, en meget fornuftig Ordning. — Naar jeg saa kommer til de reelle Principer for Forslaget, er der jo mellem dem opstillet saadanne, som man ubetinget maa give sin Tilslutning. Der er for det Første det Princip, at Lovgivningen saavidt muligt skal sørge for at fjerne de Byrder og Afgifter, som den har lagt paa de forskellige Næringsveie, for at den ikke selv skal bidrage til at forbyde Produktionen og forøge Omkostningerne og derigjennem stille vore Industrier og i det Hele vore Næringsdrivende ringere i Konkurrencen paa Verdensmarkedet. Den Fordring have de forskellige Næringsveie, at de Byrder, som Staten fra gammel Tid i Kraft af Principet: „Jeg tager mine Skatter, hvor jeg finder dem“, har lagt derpaa, skulle fjernes derfra, og det er, saavidt jeg skjønner, et berettiget Forlangende, som man fuldt ud maa give sin Tilslutning, og jeg kommer derved naturlig til først at tænke paa Skibsfarten. Ved at tænke over dens Naar her i Landet er jeg jo uegtelig nærmest kommet til den Opfattelse, at den i Grunden er bleven noget stedmoderlig behandlet. Man har behandlet den som den vogne Søn, til hvem man siger: Du maa ganske sørge for Dig selv, Du faar Ingenting gratis, Alt, hvad Du faar, skal Du betale og betale fuldt ud. Det er efter det Princip, at man egentlig har ordnet dens Naar. Det gaar igjen, f. Ex. ved Skibsafgiften, men det er jo ivoirigt et System, som man ikke fastholder paa Landet, det System nemlig, at Enhver skal betale, hvad der gjøres til Bedste for ham, og det forekommer mig heller ikke rigtigt at fastholde det for Skibsfartens Vedkommende. Skibsfarten er en Næring, som kommer Landet til Gode ligesom alle andre Næringer, og de Afgifter, den fremkalder, bør principielt Landet bære ligesaa vel som andre Afgifter. Naar man derfor henviser til, at Fyr osv. ere indrettede til Bedste for Skibsfarten, er det for det Første ikke særlig til Bedste for Skibsfarten i Danmark,